

پناهندگان و آموزش عالی (تحصیلات عالی)

پناهندگان در سریع‌ترین زمان ممکن در کالج‌ها و دانشگاه‌های ایالت زاکسن پذیرفته خواهند شد.

دکتر او- ماریا استانگ، وزیر آموزش عالی ایالت زاکسن، می‌گوید: "اعضای هیات علمی، کارکنان و دانشجویان تمایل فراوانی برای کمک به متقاضیان پناهجویی و پناهندگان تازه‌رسیده، نشان داده‌اند. صدها تن از دانشجویان برای راهنمایی پناهندگان داوطلب شده‌اند. مربیان در دانشگاه فنی کمیتس و دیگر موسسه‌ها، تدریس اولین دروس زبان آلمانی را آغاز کرده و همچنین محققان دانشگاه لایپزیگ یک سیستم اینترنتی را با هدف تسهیل ارتباط بین محققان در امور پناهندگان، همکارانشان و دیگر موسسات تحقیقاتی آلمان راه‌اندازی کرده‌اند. وظیفه‌ی دیگر، حمایت از جوانان پناهنده‌ی واجد شرایط برای ورود هرچه سریع‌تر آن‌ها به کالج‌ها و دانشگاه‌های آلمان است."

بر طبق گفته‌های وزیر، در حال حاضر تخمین تعداد پناهندگانی که در آلمان دوره‌های تحصیلی را آغاز خواهند کرد و یا تحصیلات ناتمام خود را در آلمان پی خواهند گرفت، ممکن نیست. وی می‌افزاید: "ما اکنون نمی‌دانیم که پناهندگان با چه شرایط تحصیلی و حرفه‌ای و با چه مدارک دانشگاهی قدم به خاک آلمان می‌گذارند اما درصدد هستیم که مسیر آموزش عالی را برای تمام کسانی که پیش شرط‌های لازم را دارند هموار کنیم."

- پرسش‌ها و پاسخ‌هایی درباره‌ی پناهندگان و آموزش عالی (تحصیلات عالی)

(۱) آیا در ایالت زاکسن امکان تحصیل پناهندگان پیش از تصمیم‌گیری نهایی درباره‌ی درخواست پناهجویی آن‌ها امکان‌پذیر است؟

هیچ قانون مهاجرتی وجود ندارد که بر طبق آن بتوان متقاضیان پناهجویی و یا افرادی که با اجازه‌ی اقامت موقت در آلمان ساکن هستند را از شروع یک دوره‌ی تحصیلی بازداشت. افرادی با اجازه‌ی اقامت به عنوان متقاضی پناهجویی (Aufenthaltsgestattung) و یا با اجازه‌ی اقامت موقت (Duldung) در آلمان امکان شروع یک دوره‌ی

تحصیلی را دارند مگر این که به طور جداگانه (منحصرا) به دلیل یکی از موارد جانبی در وضعیت مهاجرت خود از انجام این کار ممنوع شده باشند. با این حال، پناهندگانی که تصمیم به تحصیل دارند تا سه ماه پس از ورود به آلمان هیچ‌گونه مشاوره و راهنمایی در مرکز دریافت امکانات اولیه در محل اقامتشان، دریافت نمی‌کنند. هنگامی که در منطقه‌های اجرایی، که محل استقرارشان است پخش شدند، می‌توانند از مزایای سرویس‌های مشاوره‌ی موجود بهره ببرند. همچنین پناهندگان تازه‌وارد می‌توانند در هر زمانی با مراکز مشاوره در کالج‌ها و دانشگاه‌ها تماس برقرار کنند.

۲) پیش شرط‌های لازم برای پذیرش در یک دوره‌ی تحصیلی چیست؟

معیارها برای پذیرش در آموزش عالی، ثبت‌نام در کالج‌ها و دانشگاه‌ها، معادل‌سازی نمرات به سیستم آلمان برای دارندگان مدارک از کشورهای دیگر، آزمون‌های ارزیابی و همانندسازی مدارک، برای تمامی متقاضیان یکسان است. متقاضیان غیرآلمانی باید مهارت زبانی لازم برای یک شروع دوره‌ی تحصیلی را اثبات کنند. بر طبق قانون ایالت زاکسن مبنی بر استقلال و خودمختاری موسسات آموزش عالی، کالج‌ها و دانشگاه‌ها ممکن است صلاحیدهایی برای پذیرش متقاضیان از کشورهای غیر اتحادیه‌ی اروپا به کار برند. (SächsHSFG) § ۱۷، بند ۱، جمله‌ی چهارم.

پناهندگان و متقاضیان پناهجویی به شرطی می‌توانند در کالج‌ها و دانشگاه‌ها پذیرفته شوند که بتوانند شایستگی خود را برای پذیرش در آموزش عالی مستند کرده و همچنین مهارت زبانی لازم را ارایه دهند. بر طبق قطعنامه‌ی کنفرانس وزیران فرهنگ در سال ۱۹۸۵، کالج‌ها و دانشگاه‌ها مدارک الزامی را برای آن دسته از پناهندگانی که به دلیل شرایط سفر به مدارک خود دسترسی ندارند و قادر به ارایه‌ی آن‌ها نیستند، آسان‌تر در نظر می‌گیرند. به این صورت که متقاضیان باید دست‌کم (حداقل) یک مدرک ارایه دهند که به طور غیرمستقیم نشان‌دهنده‌ی شایستگی آن‌ها برای پذیرش در دوره‌های آموزش عالی باشد. کالج‌ها و دانشگاه‌ها ممکن است به آزمون‌های بیشتری برای سنجش سطح دانش متقاضی و مهارت زبانی وی نیاز داشته باشند تا اعتبار مدرک ارایه شده مشخص شود.

تمامی مدارک تحصیلی تحت نظر قانون ایالتی و تمامی دوره‌های تحصیلی تحت این شرایط اعمال می‌شوند.

۳) اگر پناهنده‌ای خواهان شروع به تحصیل باشد اما نتواند هیچ مدرکی در تایید شایستگی‌اش ارائه دهد، چه می‌شود؟

در قطعنامه‌ی کنفرانس وزیران فرهنگ در سال ۱۹۸۵، هیچ راه‌حلی برای آن دسته از پناهندگانی که نمی‌توانند به دلیل شرایط سفر مدرکی برای اثبات صلاحیت خویش ارائه نمایند، پیش بینی نشده است. از این رو، در حال حاضر این کنفرانس در حال بازبینی قوانین آن و در نظر گرفتن روشی برای تشخیص شایستگی متقاضیان است. وزارت آموزش عالی و هنرهای زیبای ایالت زاکسن با دانشگاه‌ها و کالج‌ها در مورد شرایط حقوقی مشورت کرده است. هماهنگی موضوعات خاص به وسیله‌ی دانشگاه‌های مربوطه میسر می‌شود.

۴) چه تعداد از پناهندگانی که درخواست پناهندگی آن‌ها در دست بررسی است، در دوره‌های آموزش عالی در ایالت زاکسن پذیرفته می‌شوند؟

تا به امروز تعداد پناهندگان متقاضی پذیرش در دوره‌های آموزش عالی کم بوده است. البته با افزایش تعداد پناهندگان این شرایط تغییر خواهد کرد. چنانچه تعداد متقاضیان افزایش یابد، آنگاه کالج‌ها و دانشگاه‌ها زمان لازم برای آماده‌سازی را خواهند داشت زیرا تقریباً همه‌ی پناهندگان برای دستیابی به مهارت‌های زبانی لازم برای تحصیل در یک دوره‌ی آموزشی به یک تا دو سال زمان نیاز دارند.

۵) آیا پناهندگان می‌توانند در کالج‌ها و دانشگاه‌های ایالت زاکسن به صورت شنونده‌ی آزاد (مستمع آزاد) حضور داشته باشند؟

بله. پناهندگانی که مهارت‌های زبانی لازم را دارند می‌توانند به صورت شنونده‌ی آزاد (مستمع آزاد) در دوره‌های درسی مناسب در کالج‌ها و دانشگاه‌ها پذیرفته شوند. رایزنی نهایی با کالج‌ها و دانشگاه‌ها در مورد میزان هزینه‌ها در جریان است. به عنوان نمونه، دانشگاه لایپزیگ در نظر دارد تا از دریافت هزینه در دوره‌های آزاد برای پناهندگانی که در ترم زمستان دوره‌ی درسی را شروع می‌کنند، چشم‌پوشی کند.

۶) چه اقدامات دیگری انجام شده و یا برنامه‌ریزی شده‌اند؟

کالج‌ها و دانشگاه‌های ایالت زاكسن طیف گسترده‌ای از برنامه‌های مشاوره را با در نظر گرفتن نیازهای خاص دانشجویان خارجی ارائه می‌دهند. برخی از موسسه‌ها به طور مستقیم حمایت‌هایی را در مراکز دریافت کمک ارائه می‌کنند. کالج‌ها و دانشگاه‌ها از پیشینه‌ی استقبال از دانشجویان خارجی برخوردارند. اعضای هیات علمی و دانشجویان به ابتکار خود در حال سازماندهی دوره‌های زبان آلمانی در اقامت‌گاه‌های اضطراری پناهندگان هستند. به این دلیل که داشتن مهارت زبانی کافی، پیش نیاز شروع یک دوره‌ی آموزشی در یک کالج و یا دانشگاه در ایالت زاكسن است، وزارت آموزش عالی و هنرهای زیبا برای گسترش دوره‌های آموزشی موجود با فعالان برنامه‌های آماده‌سازی مشورت خواهد کرد.

۷) آیا کمک‌های مالی دانشجویی شامل حال پناهندگان می‌شود؟

امکان دسترسی به کمک‌های مالی دولت فدرال (BAFöG) برای پناهندگان سرعت داده شده است. در آینده، افرادی که اجازه‌ی اقامت موقت (Duldung) و یا اجازه‌ی اقامت به دلایل انسان دوستانه را دارند، اجازه خواهند داشت تا برای دریافت کمک‌های دانشجویی به جای چهار سال، پس از گذشت ۱۵ ماه اقدام نمایند. در اصل کاهش این زمان طبق قانون کمک‌های مالی تجدید نظر شده که از اول اوت ۲۰۱۶ اجرایی خواهد شد، برنامه‌ریزی شده بود، اما اکنون این قانون از اول ژانویه به اجرا در خواهد آمد و پناهندگان می‌توانند در زمان کوتاه‌تری کمک‌های مالی دانشجویی دریافت کنند. قانون جدید، در کتاب تجدید نظر ۱۲ از کد امنیت اجتماعی و قوانین دیگر، بخشی از لایحه‌ی تصویب شده توسط کابینه‌ی دولت فدرال در تاریخ ۱۲ اوت ۲۰۱۵ است.

گزیده‌ای از قانون پناهندگی (AsylVfG)

§۵۵، اعطای اجازه‌ی اقامت موقت

(۱) باید به یک تبعه‌ی خارجی متقاضی پناهجویی، اجازه‌ی اقامت موقت در قلمروی دولت فدرال داده شده باشد. چنین فردی نباید هیچ ادعایی مبنی بر ماندن در ایالتی خاص و یا مکانی خاص داشته باشد. در موارد ورود غیر مجاز (مهاجر غیر قانونی) از یک کشور ثالث امن (§۲۶ آ)، فرد خارجی باید اجازه‌ی اقامت موقت را به محض ارایه‌ی درخواست پناهجویی به دست آورد.

(۲) ارایه‌ی درخواست پناهجویی، معافیت از لزوم داشتن مجوز اقامت برای یک دوره‌ی حداکثر شش ماهه را باطل می‌کند و نتایج یک تقاضا برای مجوز اقامت، مندرج شده در § ۸۱ بند ۳ و ۴ مقررات اقامت را نیز پایان می‌دهد. اگر فرد خارجی برای تجدید مجوز اقامت برای یک دوره‌ی بیش از شش ماه تقاضا کرده باشد، § ۸۱ بند ۴ شامل آن نخواهد شد.

(۳) به منظور دستیابی یا اجرای یک حق یا امتیاز که بستگی به طول مدت اقامت در قلمروی دولت فدرال دارد، دوره‌ی زمانی اقامت، مطابق § ۱ بند ۱، شماره‌ی ۲، تنها وقتی محاسبه می‌شود که فرد خارجی به عنوان برخوردار از حق پناهجویی و یا تحت حفاظت بین‌المللی تشخیص داده شده باشد.